

Någon bror utöver Gerhard är inte känd, se ÄSF II, s. 73. ^h obüteliket ms. Jämför samma formulering i DS nr 9782. ⁱ beidets ms.

10031

1379 15 september

Hedesunda kyrka

Johan Röde, häradshövding i Gästrikland på riddarens i Sveriges råd Knut Karlssons vägnar, dömer i öppet brev Klappsta by (i Österfärnebo socken) till Färnebo kyrka till jämnt skifte både i bolbyns åker, var den än är i täkter eller vretar, eller i byns omägor på land eller i vatten i enlighet med vad tolv goda män i socknen vittnat. Dessa angav att Klappsta by varit delad och dömd till skifte enligt gamla lagen på framlidne riddaren och lagmannen herr Israels tid. Sedan den nya lagen tillkommit har den delats så att kyrkan lidit orätt vad gäller de förutnämnda åkrarna och i flera andra avseenden. Johan tilldömer därför kyrkoherde Nils i Färnebo på kyrkans vägnar detta lagskifte eftersom kyrkan uppenbart lidit orätt. Detta hade herr Nils anhållit om och klagjort för utfärdaren.

Vittnen var Tomas i Ön, Frövid i Fågle, Olof i Nässja, Olof i Boda, Jon i Bärrek, Vimund i Ön, Olof Andersson, Torsten i Fors, Holmger i Hamre, Sixten i Boda, Ingebjörn i Se och Gudlev i Boda (alla i Österfärnebo socken).

Orig. på perg. (28,4 x 9,8 cm; 14 rader), Österfärnebo kyrkoarkiv, Härnösands landsarkiv. SHDK nr 11522.

Faksimil: Uppsala ärkestifts årsbok, årg. 65, En hälsning till församlingarna i ärkestiftet (1979), s. 113.

Tryckt: G. Thulin, Redogörelse för de ecklesiastika boställena I (1904), s. 104.

Om Johan Röde se J. E. Almquist, Lagsagor och domsagor i Sverige I (1954), s. 423.

Om riddaren och Upplandslagmannen Israel Birgersson (Finstaätten) se SRM s. 43 f.

Om orterna se DMS, Gästrikland 11.

Skrivaren väljer genomgående *-yr* för väntat *-er* (så till exempel *æptyr* för *æpter*), varför *-yr* har valts som upplösningsform i det följande.

Alla the men thetha breff hōra ællar see helsar jak Joan Rōdhe hæratzhōfdinge j Gestrika lande a ærlýx mandz wægna hærtra Knuth · Karlsson riddare j Swerikes raad medh Gudhi · Ok kænnes jak medh thesso mino øpno breue haua dōmth enkanneligha fore Færna-bo kyrkio Klappastadha by til jamskiptis badhe j bolby akrenom hwat han ær hællar j tekth-om hælur j wretom ok swa j allom thes bysens vm æghom a lande hællar a wathne nær ok fyærre ængo vndan takno æptyr thy tolff godha manna vithne j sokninne fore myk saghdho at then^a forsagdhe Klappastadha · by hauyr varith deldyr ok dōmdyr j gamlom laghom til lagh-skiptis swasom war j hærtra Jraels^b riddara ok laghmans daghum, Gudh hans siæl hawi · ok delth hauyr varit sidhan nyghio laghin komo at kyrkione war oræth giorth j them fornemdha akrenom^c ok j androm flerom · stykkiom ok dōmpdhe jak tet laghskiptit hærtra Niclise kyrkiopreste ther samastadh a kyrkionna wægna hwilikin som thet bedis ok kyærdhe fore mik oppinbarligha at hænne oræth war giorth ok the som thet vithnadho æro thesso som hær aptyr følgia: Tomas j Öne, Ffrøwidhar j Fuglaom, Olaffwyr j Næsiom, Olaffwyr j Bodhum, Joon a Bergharøkin, Vimundyr j Öne, Olaffwyr Andrisson, Thorsten a Forse, Holmgyr a Hambre · Syxsten j Bodhom, Ingebiorn j See ok Gudhleffwyr j Bodhum / In cuius rej testimonium · sigillum meum presentibus est appensum · Datum apud ecclesiam Hæsunda anno Domini M^o ccc^o lxx^o ix, fferia quinta post Exaltacionem sancte crucis.

^a Bokstaven t över raden. ^b För väntat Jsraels. ^c Bokstaven r över raden.

10032

1379 september 19

Wilhelm Gyr och Friedrich Wolfram, borgare i Köln, intygar att Kölnborgaren Herman Wolfram är närmaste arvinge till sin bror Markvard Wolfram vilken avlidit i Stockholm. Rådet i Köln har skrivit till Stockholms stad ("an die stat van Stockholme") om bistånd åt Herman Wolfram att lyfta arvet. Utfärdarna beseglar.

Orig. (på tyska) på perg. i Historisches Archiv der Stadt Köln.
SDHK nr 44412.
Tryckt: Quellen zur Geschichte der Stadt Köln, 5 (1875), nr 233.
Se DS nr 10033 nedan.

10033

1379 september 19

Herman Wolfram utfärdar garantibrev gentemot staden Köln för alla påföljder med anledning av rådets brev till Stockholms stad ("an die stat van Stockholme").

Orig. (på tyska) på perg. i Historisches Archiv der Stadt Köln.
SDHK nr 44413.
Tryckt: Quellen zur Geschichte der Stadt Köln, 5 (1875), nr 234.
Se DS nr 10032 ovan.

10034

1379 september 21

Säby

Anund Nykommen ger som morgongåva till sin hustru Kristina Petersdotter sina egendomar Hanebol och "Barthabool" i Åmåls socken samt en kvarn, vilka han köpt av Gudmund Gren för 20 goda mark. Skulle dessa egendomar hindras får Kristina istället egendomar i Snärten (nu Nygård i Åmåls socken) eller på annan plats där utfärdaren har egendom, efter utsaga av fyra vänner på båda sidor. Vittnen till omfärden är Torkel Erengisleson, Önder Eskilsson, Nisse Båt, herr Klemet i Hassle, Magnus i Berga, Lars i Knyttkärr, Torger Lång, Bård Olofsson och Olof i Kettilsbyn och utfärdaren själv.

Anund Nykommen ber Torkel Erengisleson, herr Johan i Edsleskog, herr Hallsten i Torsö och herr Klemet i Hassle att besegla då han själv saknar sigill.

Orig. på perg. (21,2 x 9,9 cm, uppveck 1,1 cm; 14 rader), Sv. Riksarkivet.
SDHK nr 11523.
Tryckt: Dalsl. Dipl. nr 67.
Översättning: (till modern svenska) Dalsl. Dipl. nr 67.
Regest: RPB nr 1888.
Om Torkel (Barun) Erengisleson, se P. Sjögren i PHT 1949, s. 14 ff.
För ytterligare belägg på det ovanliga namnet Nykommen, se M. Lundgren, E. Brate, E. H. Lind, Svenska personnamn från medeltiden (1892–1934), s. 181 ("Nykomin").
Om begreppet omfärd se KL XII: *Omfärd*, sp. 599 f.
Det kan noteras att utfärdaren själv är med och bevittnar brevet.
Texten är delvis svårläst eftersom skriftytan är fuktskadad. Läsningen av originalet har gjorts med hjälp av uv-ljus.